

PRZEMYSŁAW KUBISIAK

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
Sekcja Nauk Biblijnych

SŁOWO WSTĘPNE REDAKTORA NAUKOWEGO

יהוה מִהֲאָדָם וּתְדַעֶהוּ
כִּי־אֵנוּשׁ וְתַחֲשִׁבֵנוּ:
(Ps 144, 3)

O Panie, czym jest człowiek, że masz nad nim pieczę, czym syn człowieczy, że Ty o nim myślisz? Tekst Psalmu 144 ukazuje nam prawdę, że człowiek jest umiłowaną przez Boga istotą, która pomimo że nie zasługuje na Bożą uwagę, to jednak nieustannie jej doświadcza. Co istotne, inicjatywa ta nie przychodzi na życzenie człowieka, lecz z własnej woli Pana Boga. Psalm 144 jest dziękczynieniem Autora – w tradycji jest nim król Dawid – wyśpiewanym i zagrany na *harfie o dziesięciu strunach* za opiekę i błogosławieństwo, dzięki któremu biblijny król odniósł zwycięstwo nad wrogiem.

Biblijny przekaz jest niezgłębiany. Interdyscyplinarność tego przekazu skupia w sobie wiele dziedzin naukowych, dzięki którym zrozumienie i poprawne spojrzenie na Słowo Boże staje się łatwiejsze i bez wątpienia bardziej świadome. Podstawą działalności każdego biblisty jest egzegeza tekstu oryginalnego (hebrajskiego, aramejskiego i greckiego), który daje możliwość bliższego poznania i odkrycia zapisanych w nim treści. Poza tym, nieocenioną pomocą w pracy nad Słowem Bożym jest krytyka tekstu, znajomość geografii Ziemi Świętej, historia Izraela oraz archeologia biblijna, która dostarcza niezliczonej liczby dowodów na poprawność historyczną opisywanych w Biblii wydarzeń. Wszystkie te elementy skupiają w sobie szeroko pojętą dyscyplinę określaną jak nauki biblijne.

Pierwszy numer tomy „Łódzkich Studiów Teologicznych” 2022 r. podejmuje tematykę biblijną. Autorzy, których prace znalazły się w tym opracowaniu, pochodzą ze środowiska Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II i w swej pracy naukowej związani są z Sekcją Nauk Biblijnych KUL. Jeden artykuł pochodzi od Autora, o. Łukasza Popko OP, z renomowanej szkoły biblijnej Ecole biblique et archeologique francaise w Jerozolimie (Francuska Szkoła Biblijna i Archeologiczna). Autorami artykułów są profesorowie, doktorzy, doktoranci oraz studenci kształcący się w zakresie nauk biblijnych.

Ksiądz **Mirosław S. Wróbel** w artykule *Motywy Bożego gniewu wobec Izraela i jego wrogów w targumach* przedstawia stanowisko najstarszych aramejskich komentarzy biblijnych, które szerzej opisują motyw Bożej sprawiedliwości i Bożego miłosierdzia. Zauważa znaczącą kwestię braku antropomorfizmów i antropopatyzmów w stosunku do działania Bożego, co każe taktować Stwórcę jako byt czysto duchowy. Opierając się na targumach – w których temacie ks. prof. Wróbel jest specjalistą – poszukuje odpowiedzi o genezę Bożego gniewu i sposób jego przedstawienia w aramejskich tekstach targumicznych.

Profesor **Łukasz Popko OP** z Ecole biblique et archeologique francaise w Jerozolimie, jest również uczestnikiem zespołu badawczego, który opracowuje nowe wydanie krytyczne Biblii hebrajskiej. Artykuł *Biblia Hebraica Quinta. Kontekst i znaczenie wydania krytycznego*, jest przedstawieniem pracy o. Łukasza Popko nad krytycznym wydaniem Drugiej Księgi Królewskiej w ramach projektu Biblia Hebraica Quinta. Autor przybliży również podstawowe zagadnienia z krytyki tekstu biblijnego oraz jego kolejne wydania drukowane, wśród których Biblia Hebraica Quinta jest opracowaniem najnowszym.

Przemysław Kubisiak w artykule *Projekt Biblia Aramejska. Targum Neofiti 1* przedstawia pracę zespołu naukowego skupionego wokół środowiska Sekcji Nauk Biblijnych KUL oraz innych polskich ośrodków badawczych pracujących nad wydaniem krytycznym *Targumu Neofiti 1* do Pięcioksięgu. Autor zaznacza, że jest to pierwsze polskie tłumaczenie aramejskich targumów, które zgodnie z intencją dyrektora projektu ks. prof. Mirosława S. Wróbla ma umożliwić zapoznanie się z przekładem tekstu oryginalnego, który w czasach Jezusa Chrystusa odczytywano wiernym w synagogach.

Michał Klukowski w artykule *Proces wyłonienia się kanonu biblijnego w świetle rękopisów z Qumran* przedstawia zagadnienie tekstu autorytatywnego, które jest kluczowe w rozróżnieniu tekstu odnoszącego się do zasad postępowania danej grupy społecznej, bądź też tekstu określanego przez taką grupę jako „święty”. Autor przedstawia argumenty, które wydają się pomocne w określeniu ksiąg biblijnych z Qumran jako autorytatywne bądź jedynie wspólnotowe.

Siostra **Dorota Chwila** FMA w artykule *Znaczenie czasownika ΠΙΣΤΕΥΩ (wierzyć) w Ewangelii Janowej w kontekście starotestamentalnego יָאֵן* przeprowadza gruntowną analizę hebrajskiego czasownika יָאֵן w Starym Testamencie. Następnie od LXX przechodzi do Nowego Testamentu, zauważając ciekawy zabieg czwartego Ewangelisty w stosunku do greckiego terminu πιστεύω.

Ksiądz **Adrian Stępień** jest autorem artykułu *Oścień dla ciała (2 Kor 12, 7–10). Kontekst, struktura, miejsce i funkcja w argumentacji Pawła*. W swoim tekście bada on strukturę retoryczną 2 Kor 12, 7–10, dowodząc przy tym starannego i przemyślanego ułożenia Listów św. Pawła. Autor dokonuje podziału omawianej perykopy, badając wpływ prozapodozy na składnię 2 Kor 12, 7–10.

Paweł Patorski w artykule „*Nowe człowieczeństwo*” w *Chrystusie w teologii św. Pawła – analiza egzegetyczna Ef 4, 17–5, 2* dokonuje egzegezy obszernego fragmentu Listu do Efezjan. Dokładność tej analizy stanowi tekst grecki, następnie

jego tłumaczenie na język polski oraz analiza form gramatycznych wraz z wielością ich interpretacji.

Bartłomiej Sokal w artykule *Biblical Ban on Tattoos (Lev 19:26–28). Background, Context, Meaning and Perspectives* podejmuje analizę wersetu Kpł 19, 26–18. Głównym zamiarem Autora jest przedstawienie roli tatuażu w świecie starożytnym. Przytaczając najnowsze odkrycia archeologiczne oraz analizując źródła starożytne, zarówno rabiniczne jak i międzytestamentalne, Autor przedstawia ciekawe spostrzeżenia jak i wnioski.

Numer wieńczą dwie publikacje w dziale VARIA, autorstwa ks. Grzegorza Bielała „*Przez wszystko do mnie przemawiałeś – Panie!*” *Jak Cyprian Norwid (1821–1883) pomaga nam rozumieć współczesne znaki czasu?* oraz Małgorzaty Jaroszek *Katyn – Golgotha of the East*. W recenzji Jarosław Ćwikła prezentuje *Dekalog*, nową publikację ks. Waldemara Chrostowskiego,

Kolegium redakcyjne „Łódzkich Studiów Teologicznych” wyraża nadzieję, że lektura tomu 31(2022)1 pobudzi ciekawość Czytelników i spowoduje większy „głód” Pisma Świętego, którego przekaz i płynąca zeń nauka są nieprzebrane.

* * *

Pierwszy tom kwartalnika „Łódzkich Studiów Teologicznych” 2022 jest bez wątpienia wyjątkowy, gdyż decyzją Ministerstwa Nauki i Edukacji z 1 grudnia 2021 r. czasopismo zostało wpisane na listę czasopism punktowanych ocenianych na 20 pkt.

mgr lic. Przemysław Kubisiak